

Riksdagens arbetsformer

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 47 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2009. Motionerna gäller bl.a. riksdagsledamöternas bostadsvillkor och tjänsteresor, motionsinstitutet, utskottsorganisationen, fotograferingsförbudet i kammaren och minskad vattenförbrukning i riksdagens lokaler. Vissa av yrkandena tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet behandlade hösten 2006 och våren 2009 i betänkandena 2006/07:KU4 och 2008/09:KU15. Dessa yrkanden behandlas nu därför i förenklad ordning. Det gäller bl.a. motioner om riksdagsledamöternas arvoden och övriga ersättningar, distansvotering, redovisning av det ekonomiska stödet till riksdagsgrupperna, riksdagsledamöternas inkomstgaranti, teckentolk vid riksdagens frågestunder, tjänstledighet för riksdagsledamöter, solceller på riksdagens tak, EU-flagga i plenisalen och riksdagsledamöternas placering i kammaren.

Utskottet avstyrker samtliga motioner. I betänkandet finns två reservationer (v respektive mp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Frågor avseende riksdagsuppdraget	6
Motionsinstitutet	9
Utskotten	12
Allmänpolitisk debatt	14
Fotograferingsförbudet i plenisalen	15
Frågor med anknytning till riksdagsförvaltningen	16
Motionsförslag behandlade i förenklad ordning	17
Reservationer	19
1. Frågor avseende riksdagsuppdraget, punkt 1 (v)	19
2. Motionsinstitutet, punkt 2 (mp)	19
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	21
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009	21

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Frågor avseende riksdagsuppdraget

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:K204, 2009/10:K217, 2009/10:K258, 2009/10:K294, 2009/10:K324 yrkande 2, 2009/10:K335, 2009/10:K345 och 2009/10:K420.

Reservation 1 (v)

2. Motionsinstitutet

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:K219, 2009/10:K233, 2009/10:K243, 2009/10:K334, 2009/10:K358, 2009/10:K373 och 2009/10:K375.

Reservation 2 (mp)

3. Utskotten

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:K267, 2009/10:MJ277 och 2009/10:MJ468 yrkande 38.

4. Allmänpolitisk debatt

Riksdagen avslår motion 2009/10:K291.

5. Fotograferingsförbudet i plenisalen

Riksdagen avslår motion 2009/10:K218.

6. Frågor med anknytning till riksdagsförvaltningen

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:K257 yrkande 2, 2009/10:K327, 2009/10:K351 och 2009/10:K370.

7. Motionsförslag behandlade i förenklad ordning

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:K201, 2009/10:K203 yrkandena 1 och 2, 2009/10:K215, 2009/10:K216, 2009/10:K234 yrkandena 1–3, 2009/10:K285 yrkandena 1–3, 2009/10:K287, 2009/10:K301, 2009/10:K302, 2009/10:K339, 2009/10:K347, 2009/10:K349, 2009/10:K365, 2009/10:K374, 2009/10:K376, 2009/10:K382, 2009/10:K401 och 2009/10:K419.

Stockholm den 9 mars 2010

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Per Bill (m), Margareta Cederfelt (m), Morgan Johansson (s), Andreas Norlén (m), Yilmaz Kerimo (s), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Helene Petersson i Stockaryd (s), Björn Leivik (m), Ingvar Svensson (kd), Marianne Berg (v), Annie Johansson (c), Mikael Johansson (mp), Karl Sigfrid (m), Sinikka Bohlin (s), Tone Tingsgård (s) och Birgitta Sellén (c).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas totalt 47 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2009. Motionsyrkandena rör bl.a. frågor om riksdagsledamöternas bostadsvillkor och tjänsteresor, motionsinstitutet, utskottsorganisationen, fotograferingsförbudet i kammaren, riksdagsledamöters bisysslor och minskad vattenförbrukning i riksdagens lokaler. Härtill kommer motionsyrkanden som utskottet behandlat tidigare under innevarande valperiod i betänkandena 2006/07:KU4 och 2008/09:KU15 och som därför här behandlas i förenklad ordning. Det gäller bl.a. frågor om riksdagsledamöternas arvoden och övriga ersättningar, distansvotering, redovisning av det ekonomiska stödet till riksdagsgrupperna, riksdagsgruppernas organisatoriska struktur, teckenolk vid riksdagens frågestunder, tjänstledighet för riksdagsledamöter, solceller på riksdagens tak, EU-flagga i plenisalen och riksdagsledamöternas placering i kammaren.

Utskottets överväganden

Frågor avseende riksdagsuppdraget

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till bl.a. tidigare ställningstaganden motionsyrkanden som rör riksdagsuppdraget.

Jämför reservation 1 (v).

Motionerna

I motion 2009/10:K217 föreslår Sofia Arkelsten (m) att de riksdagsledamöter som behöver en övernattningslägenhet i Stockholm själva bör ordna denna, även om riksdagen betalar ersättning för boendet. De övernattningslägenheter som i dag tillhandahålls av riksdagen är centralt belägna i Stockholms innerstad, trots att ett boende ända upp till fem mil från riksdagshuset enligt riksdagens egna regler anses godtagbart. Om de ledamöter som kommer utifrån landet själva fick ordna sitt boende skulle de lära känna andra delar av Stockholm och dessutom möta samma villkor som övriga människor som letar boende i och utanför innerstaden.

Frågor om bl.a. ledamöternas bostadsvillkor berörs även i motion 2009/10:K324 av Sten Bergheden (m), yrkande 2. Motionären föreslår att riksdagsledamöternas villkor och ersättningar ses över så att de blir mer marknadsanpassade. Han anser att villkoren för att få utnyttja någon av riksdagens övernattningslägenheter bör skärpas. Som exempel nämns att kravet på ett ordinarie boende minst fem mil från riksdagshuset bör höjas till sju mil och att hyrorna för övernattningslägenheterna marknadsanpassas genom att lägenheterna fördelas efter budgivning mellan riksdagsledamöterna.

I motion 2009/10:K258 av Bengt-Anders Johansson (m) föreslås att skyldigheten för riksdagsledamöter att redovisa sina tillgångar och ekonomiska åtaganden även ska omfatta riksdagsledamotens skulder.

Marianne Berg (v) begär i motion 2009/10:K204 att riksdagsstyrelsen ska tillsätta en utredning med uppdrag att utreda ett tydligt regelverk för riksdagsledamöters bisysslor. Motionären anför att det inte är möjligt att utföra det förtroendefulla uppdraget som riksdagsledamot på ett tillfredsställande sätt om man samtidigt är förvärvsarbetande i stor omfattning, är starkt engagerad inom föreningslivet eller innehar tunga politiska poster på kommunal nivå eller landstingsnivå. I dag saknas enligt motionären ett tydligt regelverk i frågan, vilket tillåter varje parti att utforma sina egna regler för riksdagsledamöternas bisysslor. Ett liknande yrkande finns i motionen 2009/10:K420 av Ulf Holm (mp).

Leif Jakobsson (s) föreslår i motion 2009/10:K294 att det bör utredas hur riksdagsledamöterna kan besöka de svenska internationella operationerna för fredsfrämjande insatser. Eftersom sådana insatser kräver riksdagens godkännande bör riksdagsledamöterna ges bättre förutsättningar att på ort och ställe informera sig om utlandsmissionerna. Ett liknande program finns enligt motionären i Tyskland.

I motion 2009/10:K335 av Jan Lindholm (mp) föreslås att möjligheterna för svenska riksdagsledamöter att genomföra praktik i andra nordiska parlament utreds och att sonderingar med de övriga parlamenten inleds. Motionären anför att ett utbyte mellan de nordiska parlamenten skulle kunna vara lärorikt, berikande och demokratiskt utvecklande, både för de ledamöter som själva får möjligheten och för de ledamöter som i riksdagen tillfälligt skulle få en nordisk kollega.

I motion 2009/10:K345 begär Olof Lavesson m.fl. (m) en översyn av reglerna kring riksdagsledamöternas tjänsteresor i Öresundsregionen. Utvecklingen i Öresundsregionen går enligt motionärerna snabbt och utbytet mellan Sverige och Danmark är en prioriterad fråga. Svenska riksdagsledamöters möjligheter att delta i studiebesök, möten eller konferenser i Danmark försvåras dock av att en utrikes tjänsteresa kräver ett särskilt beslut av talmannen. Nuvarande regelverk saknar enligt motionärerna förankring i riksdagsledamöternas dagliga arbete och begränsar möjligheterna att utöva uppdraget.

Bakgrund

Riksdagsledamöter som bor mer än 50 km från riksdagshuset har rätt till en övernattningsbostad i Stockholm. Riksdagen disponerar cirka 200 lägenheter och 50 rum, de flesta i riksdagens lokaler eller i andra fastigheter i centrala Stockholm. Övernattningsbostaden tillhandahålls utan kostnad för ledamöten och riksdagsförvaltningen fördelar övernattningsbostäderna mellan partigrupperna i proportion till antalet mandat utanför Stockholm. Gruppkanslierna fördelar därefter bostäderna till ledamöterna i partigruppen. Riksdagsledamöter som har en egen övernattningsbostad i Stockholm kan i stället få ersättning för denna kostnad med ett visst högsta belopp per månad. De nuvarande bestämmelserna om riksdagsledamöternas övernattningsbostäder är resultatet av riksdagsstyrelsens översyn och förslag våren 2006 (framst. 2005/06:RS4, bet. 2005/06:KU33). Reglerna ändrades bl.a. mot bakgrund av att det numera är vanligt att arbetsgivare står för kostnaden för anställdas kostnader för övernattnings i samband med tjänsteresor.

I syfte att ge en samlad och öppen information om riksdagsledamöternas ekonomiska intressen ska riksdagsförvaltningen enligt lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöternas åtaganden och ekonomiska intressen föra ett register med uppgifter om bl.a. ledamöternas aktieinnehav, näringsfastigheter, inkomstbringande verksamhet vid sidan av riksdagsuppdraget och styrelseuppdrag m.m. i exempelvis ett aktiebo-

lag. Riksdagsledamöterna ska själva anmäla aktuella uppgifter för registrering. Registreringen, som tidigare var frivillig, blev den 1 januari 2008 genom en lagändring obligatorisk.

Lagrådet ansåg i det lagstiftningsärendet att registret för att fylla sitt syfte borde innehålla uppgifter även om riksdagsledamöternas skulder. Samma åsikt fördes fram i en motion. Denna fråga hade övervägts i utredningsarbetet men det slutliga förslaget innebar inte någon registrering av skulder (framst. 2006/07:RS3). Konstitutionsutskottet fann vid behandlingen av förslaget att registret även utan uppgifter om riksdagsledamöternas skulder fyllde syftet att ge erforderlig – om än inte fullständig – information om ledamöternas åtaganden och ekonomiska intressen (bet. 2007/08:KU2 s. 10, rskr. 2007/08:101-102).

Sveriges engagemang i fredsfrämjande och humanitära insatser samt räddningsinsatser har sedan 1996 års försvarsbeslut varit en av Försvarsmaktens huvuduppgifter. Insatserna genomförs oftast i internationell samverkan. Riksdagen beslutar om fredsfrämjande insatser inom utgiftsområdena 5 (Utrikesförvaltning och internationell samverkan), 6 (Totalförsvar) och 7 (Internationellt bistånd).

Regler om riksdagsledamöternas tjänsteresor finns i 4 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter samt i föreskrifter och riktlinjer från riksdagsstyrelsen. Med tjänsteresa avses en resa som en ledamot företar som ett led i utövandet av sitt uppdrag som riksdagsledamot. Förutom resor till och från riksdagen och resor till och från den egna valkretsen räknas som tjänsteresor bl.a. resor med anledning av sammanträden med riksdagsgruppen, partikonferenser och annat partiarrangemang, resor med anledning av konferenser och liknande arrangemang där ledamoten ska informera om riksdagsuppdraget liksom utskottsresor. Ledamoten beslutar själv vilka inrikes resor han eller hon behöver göra inom ramen för uppdraget. För att en resa utomlands ska räknas som tjänsteresa och därmed berättiga till ersättning krävs enligt tillämpningsföreskrift (2006:6) däremot ett beslut, i de flesta fall av talmannen.

De nuvarande reglerna om riksdagsledamöternas enskilda tjänsteresor är resultatet av en översyn som nyligen genomförts på uppdrag av riksdagsstyrelsen (se framst. 2008/09:RS1 och bet. 2008/09:KU14). Översynen syftade till att skapa ett enhetligare regelverk för riksdagsledamöters enskilda utlandsresor anpassat till det mer internationaliserade riksdagsarbetet. Riksdagsstyrelsen avser dessutom att under våren 2010 se över vissa av de tillämpningsföreskrifter som gäller ledamöternas tjänsteresor.

Motionsyrkanden om förbud för bisysslor för riksdagsledamöter har tidigare behandlats av utskottet (bl.a. i bet. 2003/04:KU5 s. 24 och 2006/07:KU4 s. 30). Utskottet har då anförts bl.a. att det finns ett värde i att riksdagsledamöter kan vara aktiva i samhället vid sidan av det politiska arbetet. För många ledamöter kan det dessutom enligt utskottet vara ett grundläggande intresse att genom att fullgöra visst arbete inom ramen för sin yrkesverksamhet vidmakthålla den kompetens och den verksamhet som

behövs för att kunna återgå i full verksamhet i yrket efter riksdagsuppdraget. Det måste enligt utskottet i första hand vara en uppgift för den enskilde ledamoten att själv avgöra om hans eller hennes arbetssituation medger ett utrymme att fullgöra andra uppgifter – även lönearbete – än de som hänger samman med riksdagsuppdraget. Ytterst är det självfallet väljarna som i val avgör saken. Det kunde inte heller bortses från att en reglering i syfte att förhindra visst arbete utanför riksdagen skulle kunna utesluta vissa grupper från möjligheten att åta sig ett uppdrag som riksdagsledamot. Utskottet vidhöll våren 2009 denna bedömning (bet. 2008/09: KU15).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sina tidigare ställningstaganden beträffande riksdagsledamöternas bisysslor och redovisning av skulder och avstyrker motionerna 2009/10:K258 (m), 2009/10:K204 (v) och 2009/10:K420 (mp). Vidare konstaterar utskottet att bestämmelserna om riksdagsledamöternas tjänsteresor nyligen har setts över och ändrats i syfte att anpassa regelverket till det mer internationaliserade riksdagsarbetet. Erfarenheterna av de ändrade bestämmelserna får ännu så länge anses vara begränsade. I detta sammanhang noterar utskottet också den aviserade översynen av tillämpningsföreskrifterna för ledamöternas tjänsteresor. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2009/10:K294 (s), 2009/10:K335 (mp) och 2009/10:K345 (m). Det finns enligt utskottet nu inte heller anledning att på nytt göra en översyn av bestämmelserna om riksdagsledamöternas övernattningsbostäder. Motionerna 2009/10:K217 (m) och 2009/10:K324 (m) avstyrks.

Motionsinstitutet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till tidigare ställningstaganden och pågående utredningsarbete motioner om förändringar av motionsrätten.

Jämför reservation 2 (mp).

Motionerna

I motion 2009/10:K375 av Jan Ericson (m) begärs att utskotten vid avslag av motioner tydligare redovisar om den fråga som motionen rör samtidigt är föremål för utredning eller annan beredning inom Regeringskansliet. På detta sätt skulle man enligt motionären dels kunna minska det antal motioner som återkommer varje år, dels visa större respekt för riksdagsledamöternas arbete och riksdagen som den främsta representanten för demokratin.

Ett liknande förslag väcks i motion 2009/10:K243 av Göran Lindblad m.fl. (m). Motionärerna menar att varje väckt motion bör behandlas i sak och inte, som ofta är fallet, avslås utan vidare motivering. För varje motion bör därför bakgrund och nuläge redovisas i en recittext och ett avslag bör motiveras mer utförligt än vad som ofta sker i dag.

Carl B Hamilton (fp) föreslår i motion 2009/10:K219 en reformering av motionsinstitutet. Motionären anför att den fria motionsrätten och behandlingstvånget leder till att alltför mycket resurser läggs på motionshanteringen, på bekostnad av riksdagens arbete med bl.a. EU-frågor och uppföljning och utvärdering. Motionären föreslår därför en ordning som innebär att inte alla motioner bör hänvisas till utskott och att utskotten själva ska få avslå motioner. Vidare föreslås att utskotten själva ska kunna avgöra om de vill avge något betänkande över skrivelser och redogörelser

I motion 2009/10:K233 av Annie Johansson och Per Åsling (båda c) föreslås att motionsinstitutet ses över för att öka effektiviteten i riksdagsarbetet. Eftersom en så stor andel av motionerna avslås innebär den fria och flitigt utnyttjade motionsrätten enligt motionärerna ett slöseri med tid och resurser.

Per Bolund m.fl. (mp) begär i motion 2009/10:K334 att riksdagen ska införa en kontinuerlig motionstid. Motionärerna anför att den begränsade motionstiden skapar onödig stress och en intensiv arbetsbelastning under en kort tid för både ledamöter och tjänstemän. Motionärerna konstaterar att det i kommuner och andra politiska organ är möjligt att lämna in motioner året runt och anser att denna ordning bör kunna införas i riksdagen. Liknande yrkanden framställs i motionerna 2009/10:K358 av Monica Green (s) och 2009/10:K373 av Jan Ericson (m).

Bakgrund

Varje riksdagsledamot får enligt 4 kap. 3 § första stycket regeringsformen väcka förslag i alla frågor som kan komma under riksdagens prövning, med vissa i regeringsformen angivna undantag. Enligt 3 kap. 9 § riksdagsordningen lämnar en riksdagsledamot förslag till riksdagen genom en motion. Motioner får väckas dels under den allmänna motionstiden, dels med anledning av en proposition eller en framställning. Härutöver får tio ledamöter gemensamt väcka en motion med anledning av en händelse av större vikt, om händelsen inte kunde förutses eller beaktas när motioner annars fick väckas. Under den allmänna motionstiden varje höst, från början av riksmötet och så länge som motioner får väckas med anledning av budgetpropositionen, får motioner enligt 3 kap. 10 § riksdagsordningen väckas i fråga om allt som kan komma under riksdagens prövning. Motioner med anledning av en proposition eller framställning får enligt 3 kap. 11 § riksdagsordningen väckas inom femton dagar från den dag då propositionen eller framställningen anmäldes i kammaren. Motioner får väckas även med anledning av en skrivelse eller en redogörelse. Riksdagen kan besluta om förkortad eller förlängd motionstid.

Enligt 4 kap. 3 § andra stycket regeringsformen ska ärenden som väcks av regeringen eller riksdagsledamot beredas av ett utskott före avgörande i kammaren. Av 4 kap. 1 § riksdagsordningen följer att bl.a. motioner ska hänvisas till ett utskott för beredning och av 4 kap. 9 § att det finns en skyldighet för utskotten att avge betänkanden i ärenden som hänvisats till dem.

De närmare formerna för motionsrätten har varit föremål för utredning vid flera tillfällen vilket har resulterat i bl.a. förslag rörande en frivillig restriktivitet i motionerandet och förenklingar av beredningen av motioner. Senast anförde Riksdagskommittén i betänkandet Riksdagen i en ny tid (framst. 2005/06:RS5) att bl.a. det stora antalet motioner under den allmänna motionstiden riskerar att på bekostnad av andra arbetsuppgifter ta för stor del av utskottens tid i anspråk. Två alternativa lösningar för den fristående motionsrätten övervägdes – en ständigt pågående motionsrätt respektive två allmänna motionstider under ett riksmöte – men kommittén stannade vid att den nuvarande ordningen trots sina brister är att föredra. Kommittén föreslog dock att motioner som tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen redan behandlat under samma valperiod ska kunna behandlas i förenklad ordning i utskotten. Konstitutionsutskottet ställde sig bakom detta förslag (bet. 2005/06:KU21 s. 58).

Vidare pågår en utredning inom riksdagen, den s.k. EUMOT-utredningen, som kartlägger utskottens arbetssituation och undersöker hur utrymme kan skapas för utskottens nya och ökade arbetsuppgifter. Utredningen bedrivs på uppdrag av riksdagsdirektören som ett resultat av diskussioner mellan gruppledarna i riksdagen. I uppdraget ingår bl.a. att följa upp erfarenheterna av de nya arbetsformerna för EU-frågor och rekommendera en modell för hur detta arbete ska bedrivas samt att överväga hur resurserna kan användas och omfördelas, t.ex. genom att se över motionshanteringen i syfte att begränsa dess omfattning. Utredningsarbetet inleddes under våren 2009 och ska bedrivas med sikte på att eventuella förslag ska kunna tillämpas senast efter valet 2010.

Tidigare behandling

Utskottet har vid flera tillfällen, senast under det föregående riksmötet, behandlat förslag om att förändra formerna för motionsrätten och motionshanteringen. Utskottet hänvisade till tidigare ställningstaganden (i bl.a. bet. 2005/06:KU21), som inneburit att man inte varit beredd att ställa sig bakom en reformering av motionsinstitutet, och uttalade att den nuvarande ordningen lämnar stort utrymme för ledamöterna att motionsledes ta upp olika förslag och tillåter varje utskott att självt avgöra hur och när en motion ska beredas. När det särskilt gällde frågan om en kontinuerlig motionsrätt hade utskottet tidigare konstaterat att arbetsbelastningen för utskotten redan är stor och att utskotten har ett ökande behov av utrymme även för bl.a. behandlingen av EU-frågor, uppföljning och utvärdering samt fördjupade kontakter med forsknings- och framtidsfrågor. Till detta

kom att antalet fristående motioner ökat kraftigt under senare år. Det fanns enligt utskottet inte tillräckliga skäl som talade för att de diskuterade alternativa ordningarna, bl.a. med en kontinuerlig motionstid, skulle bidra till en förbättring i dessa avseenden. Det fick enligt utskottet förutsättas att ledamöterna använder motionsinstitutet med eftertanke och att utskotten själva kan bedöma på vilket sätt olika motioner bör beredas. Kvaliteten i de förslag som förs fram i motionerna borde vidare enligt utskottet ha fått ökade förutsättningar att förbättras som en följd av det utbyggda stödet till ledamöter och partigrupper (bet. 2008/09:KU15 s. 16).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om vad det tidigare anfört i fråga om förändringar av motionsinstitutet. Utskottet kan vidare notera den pågående EUMOT-utredningen, vars resultat enligt utskottet inte bör föregripas. Motionsyrkandena 2009/10:K375 (m), 2009/10:K243 (m), 2009/10:K219 (fp), 2009/10:K233 (c), 2009/10:K334 (mp), 2009/10:K358 (s) och 2009/10:K373 (m) avstyrks.

Utskotten

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsyrkanden om förändringar i utskottsorganisationen och suppleanterns inträdesordning vid utskottssammanträden.

Motionerna

I motion 2009/10:MJ277 av Gunvor G Ericson m.fl. (mp) föreslås en översyn av hur livsmedelsfrågor hanteras inom utskottsorganisationen. Dagens ordning innebär enligt motionärerna att hälso- eller konsumentfrågor hanteras av samma utskott som ansvarar för produktionsfrågor, nämligen miljö- och jordbruksutskottet. I stället bör civilutskottet respektive socialutskottet få en större del i beredningen, genom möjligheten att få yttra sig till miljö- och jordbruksutskottet eller genom att ordningen med sammansatta utskott används oftare.

I motion 2009/10:MJ468 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 38 föreslås inrättandet av ett klimatutskott och ett naturresursutskott i riksdagen. Motionärerna, som i ett annat yrkande också föreslår att ett klimatdepartement och ett naturresursdepartement inrättas inom Regeringskansliet, menar att dagens ordning, där dessa frågor hanteras som miljö- respektive jordbruksfrågor, inte på rätt sätt prioriterar klimat- och naturresursfrågorna eller skapar förutsättningar för ett helhetsgrepp.

I motion 2009/10:K267 föreslår Lennart Pettersson och Johan Linander (båda c) att suppleanternas inträdesordning i utskotten bör avgöras av partierna själva. Med dagens ordning, som innebär att inträdesordningen

beslutas av utskotten, kan exempelvis oppositionen neka en suppleant för ett majoritetsparti att tjänstgöra när en ledamot från något av de andra majoritetspartierna är frånvarande.

Bakgrund

Riksdagen väljer enligt 4 kap. 3 § andra stycket regeringsformen inom sig utskott, däribland ett konstitutionsutskott och ett finansutskott, enligt bestämmelser i riksdagsordningen. Riksdagen tillsätter förutom de nämnda utskotten ett erforderligt antal andra utskott. Sedan den 1 oktober 2006 finns 15 utskott i riksdagen.

Den nuvarande utskottsorganisationen, med fackutskott som bereder både lagstiftnings- och budgetärenden inom respektive ansvarsområden, infördes 1971 och har i stort sett varit oförändrad sedan dess. Indelningen tog sin utgångspunkt i den departementsindelning som då fanns inom Regeringskansliet.

Utskottsindelningen och ärendefördelningen mellan utskotten har sedan dess varit föremål för flera utredningar. Några förslag om omfattande reformer har dock inte lämnats som ett resultat av sådana utredningar. Ärendeberedningen inom utskotten har bedömts fungera rätt väl. Det främsta skälet till att utskottsindelningen ändå har varit föremål för diskussion är att man har velat åstadkomma en jämnare arbetsbelastning mellan utskotten. Medan vissa utskott får ett stort antal motioner och propositioner och dessutom ett större antal EU-relaterade ärenden, får andra utskott betydligt färre. I viss mån har under åren även diskuterats inrättandet av nya utskott, såsom ett jämställdhetsutskott. Ett nytt utskott, civilutskottet, inrättades också 2006, genom en sammanläggning av merparten av lag- och bostadsutskottens beredningsområden.

En suppleant i riksdagen är en riksdagsledamot som tillfälligt ersätter en ordinarie ledamot i ett riksdagsorgan, t.ex. ett utskott. Vid val till organ inom riksdagen utses vanligen även suppleanter till minst samma antal som ordinarie ledamöter.

Enligt 7 kap. 9 § riksdagsordningen ska, om inte riksdagen föreskriver annat, en frånvarande ledamots plats i ett organ intas av en suppleant som hör till samma partigrupp. Om detta inte kan ske, gäller att suppleanterna har företräde i den ordning i vilken de har valts eller, om valet har förrättats med gemensam lista, i den ordning i vilken de har förts upp på listan.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade senast vissa andra motioner om förändringar i utskottsorganisationen under våren 2009 (bet. 2008/09:KU15 s. 10 f.). Utskottet avsåg motionerna med hänvisning till att det nyligen hade gjorts en grundlig utvärdering av utskottsindelningen och ärendefördelningen mellan utskotten, vilket bl.a. resulterat i inrättandet av civilutskottet, och att erfarenheterna av de genomförda förändringarna bör avvaktas innan frågor om en förändrad utskottsindelning på nytt tas upp till prövning.

Utskottet behandlade hösten 2000 en motion om suppleanterns inträdesordning i utskotten. Utskottet konstaterade att reglerna ger utrymme för viss flexibilitet. Enligt utskottet kunde det förutsättas att utskotten strävar efter att nå en sammansättning vid beslutsfattandet som innebär att arbetet i kammaren med anledning av utskottets förslag inte försvåras i onödan. Frågan kunde också komma upp under talmannens samråd med utskottsordförandena i ordförandekonferensen. Enligt utskottets mening var det mot denna bakgrund inte nödvändigt att ändra riksdagsordningens regler om suppleants inträde i frånvarande ledamots ställe (bet. 2001/02:KU12 s. 23).

Därefter har utskottet våren 2003, i samband med beredningen av riksdagsstyrelsens förslag 2002/03:RS1 Moderniserad riksdagsordning, på nytt haft anledning att behandla frågan om suppleanternas inträdesordning. Utskottet uttalade då, med hänvisning till sitt tidigare ställningstagande, att det emellertid inte är tillfredsställande att det för utskottsledamöterna och suppleanterna kan råda osäkerhet om i vilken ordning suppleanter avses träda in i stället för ordinarie ledamöter i ett visst utskott. Ett lämpligt sätt att hantera frågan vore att alla utskott i början av varje valperiod enas om i vilken ordning suppleanter skall träda in i ordinarie ledamots ställe. De suppleanter från ett annat parti som enligt bestämmelsen i riksdagsordningen har rätt att träda in kan avstå från detta till förmån för suppleant från ett tredje parti om detta förutsätts i den gjorda överenskommelsen. Mot denna bakgrund tillstyrkte utskottet den föreslagna regleringen (bet. 2002/03:KU15 s. 38).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin uppfattning att erfarenheterna av de genomförda förändringarna avseende utskottsorganisationen bör avvaktas innan frågor om en förändrad utskottsindelning på nytt tas upp till prövning. Motionerna 2009/10:MJ277 (mp) och 2009/10:MJ468 (v) yrkande 38 avstyrks. Såvitt utskottet kan bedöma har den nuvarande ordningen för suppleanterns inträdesordning fungerat väl. För närvarande är utskottet inte berett att frånga tidigare ställningstaganden. Motion 2009/10:K267 (c) avstyrks.

Allmänpolitisk debatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till att beslutanderätten i denna fråga ligger hos talmannen en motion om att den allmänpolitiska debatten åter bör anordnas.

Motionen

Betty Malmberg (m) föreslår i motion 2009/10:K291 att den allmänpolitiska debatten återinförs till dess att en annan möjlighet för riksdagsledamöterna att debattera valfria ämnen har införts. Den avskaffade debattformen har inneburit en inskränkning i ledamöternas möjligheter att utöva sitt förtroendeuppdrag. Förändringarna riskerar vidare enligt motionären att leda till ett ökat utnyttjande av interpellationer och frågor.

Bakgrund

Den allmänpolitiska debatten är en särskilt anordnad debatt som ofta är indelad i ämnesområden som täcker hela det politiska fältet och som anordnas utan samband med ett särskilt ärende. Talmannen beslutar efter samråd med gruppledarna i riksdagen om en sådan debatt ska äga rum (2 kap. 10 § tredje stycket riksdagsordningen). Alla riksdagsledamöter har möjlighet att delta i den allmänpolitiska debatten och tala i valfritt ämne. En allmänpolitisk debatt har ofta hållits i början av varje riksmöte.

Någon allmänpolitisk debatt ägde inte rum under hösten 2009 och är inte heller inplanerad för resten av innevarande riksmöte.

Utskottets ställningstagande

Anordnandet av en allmänpolitisk debatt är en fråga för talmannen att i samråd med gruppledarna i riksdagen besluta om. Utskottet avstyrker motion 2009/10:K291 (m).

Fotograferingsförbudet i plenisalen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsyrkande om avskaffande av fotograferingsförbudet med hänvisning till att beslutanderätten i denna fråga ligger hos riksdagsstyrelsen.

Motionen

Sofia Arkelsten (m) föreslår i motion 2009/10:K218 att fotoförbudet i riksdagens plenisal avskaffas. Enligt motionärerna begränsar förbudet riksdagsledamöternas möjligheter till kommunikation med väljarna. Många ledamöter vill genom bloggar och i olika nätverk på Internet kunna rapportera direkt från riksdagens debatter, exempelvis genom att lägga ut bilder på dokument som ligger på den egna bänken. En sådan direktkommunikation med väljarna vore enligt motionären hälsosamt för demokratin.

Bakgrund

Några av riksdagsförvaltningens huvuduppgifter är enligt lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen att handlägga frågor om förvaltningen inom riksdagen, svara för säkerheten i riksdagen och tillhandahålla de resurser och den service m.m. som behövs för bl.a. kammarens verksamhet. Riksdagsstyrelsen har med stöd av 15 § 6 i instruktionen meddelat föreskrift (RFS 2006:5) om fotografering m.m. i riksdagens lokaler. Där finns bestämmelser om när stillbildsfotografering och upptagning eller överföring av rörliga bilder är tillåten i lokaler som disponeras av riksdagen, riksdagsförvaltningen och partikanslierna. I riksdagens plenisal och i annan lokal där riksdagen tillfälligt sammanträder får enligt 3 § fotografering ske endast från sådana platser som riksdagsförvaltningen anvisat för det. Fotografering av anteckningar eller andra dokument på ledamöternas bänkar eller på podiet är inte tillåten. Fotografering från golvet i plenisalen är tillåten endast efter överenskommelse med den tjänstgörande talmannen.

Utskottets ställningstagande

Det ankommer på riksdagsstyrelsen att meddela föreskrifter om bl.a. möjligheterna att fotografera i kammaren. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motion 2009/10:K218 (m).

Frågor med anknytning till riksdagsförvaltningen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till gällande beslutsordning motioner som avser riksdagsförvaltningens verksamhet.

Motionerna

I motion 2009/10:K257 av Thomas Strand (s) yrkande 2 föreslås att de visitkort som används av riksdagens ledamöter och tjänstemän även ska vara skrivna med punktskrift. Samhället skulle enligt motionären bli mer tillgängligt för synskadade om punktskrift användes oftare.

I motion 2009/10:K351 av Anne Marie Brodén (m) föreslås att det införs en vegetarisk dag i veckan i riksdagens olika restauranger. En vegetarisk kost ger enligt motionären en bättre effekt på klimatförändringarna än att minska bilåkandet och det behövs insatser som kan underlätta för människor att välja alternativ som är både hälsosamma och miljövänliga.

I motion 2009/10:K370 föreslår Lars Gustafsson (kd) att riksdagsstyrelsen bör vidta åtgärder för att minska vattenförbrukningen i riksdagens lokaler, exempelvis genom att utrusta fler toaletter med vattenbesparande utrustning, förse kranar i kök och toaletter med resurseffektiva munstycken

samt genom inköp av resurssnåla disk- och tvättmaskiner. En minskad vattenförbrukning skulle enligt motionären ligga i linje med riksdagens övriga miljöledningsarbete.

I motion 2009/10:K327 föreslår Amineh Kakabaveh (v) att en bronsstaty eller ett annat minnesmonument reses i riksdagen till minne av Fadime Sahindahl och att i anslutning till ett sådant monument citera delar av hennes tal på svenska, engelska och kurdiska. Fadime Sahindahl kämpade enligt motionären mot hedersförtryck och för alla flickors lika rättigheter oavsett etniskt ursprung och riksdagen borde hedra hennes minne med en staty.

Tidigare behandling

Konstitutionsutskottet har i tidigare betänkanden behandlat närbesläktade motionsyrkanden om bl.a. olika miljöförbättrande åtgärder, policybeslut beträffande mat i riksdagens restauranger samt minnesmärken och andra symboler för att hedra minnet av någon betydelsefull person. Utskottet har avstyrkt motionerna med hänvisning till att beslutanderätten i dessa frågor i första hand ligger hos riksdagsförvaltningens ledning. Utskottet har i det sammanhanget erinrat om de kanaler som finns för att framföra förslag till riksdagsstyrelsen och riksdagsdirektören (t.ex. bet. 1990/91:KU8 och 2008/09:KU15).

Utskottets ställningstagande

Motionerna tar upp frågor som på olika sätt avser riksdagsförvaltningens verksamhet. Beslutanderätten i dessa frågor ligger i första hand hos riksdagsförvaltningens ledning. Utskottet vill, liksom vid tidigare behandling av motionsyrkanden i frågor där riksdagsförvaltningen har beslutanderätten, erinra om de kanaler som finns, exempelvis det s.k. ledamotsrådet, för att framföra synpunkter till riksdagsförvaltningens ledning. Motionerna 2009/10:K257 (s), 2009/10:K351 (m), 2009/10:K370 (kd) och 2009/10:K327 (v) avstyrks.

Motionsförslag behandlade i förenklad ordning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker i förenklad ordning motioner som behandlats av utskottet tidigare under valperioden.

Motionerna

Flera av de nu aktuella motionsyrkandena rör frågor som utskottet har behandlat under innevarande valperiod i betänkandena 2006/07:KU4 och 2008/09:KU15. Det gäller riksdagsledamöternas arvoden och övriga ersätt-

ningar, distansvotering, olika yrkanden som rör motionsrätten, redovisning av det ekonomiska stödet till riksdagsgrupperna, riksdagsgruppernas organisatoriska struktur, riksdagsledamöternas inkomstgaranti, teckentolk vid riksdagens frågestunder, ett rum för stillhet i riksdagen, tjänstledighet för riksdagsledamöter, redovisning av arbetsgivaravgifter, solceller på riksdagens tak, kvalitetssäkringssystem för enskilda motioner, EU-flagga i plenisalen och riksdagsledamöternas placering i kammaren.

Utskottets ställningstagande

I fråga om de motioner som rör ovan nämnda frågor har enligt utskottet inga nya omständigheter tillkommit som föranleder utskottet att omvärdera tidigare ställningstaganden. Utskottet avstyrker motionerna.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Frågor avseende riksdagsuppdraget, punkt 1 (v)

av Marianne Berg (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2009/10:K204 och 2009/10:K420 samt avslår motionerna 2009/10:K217, 2009/10:K258, 2009/10:K294, 2009/10:K324 yrkande 2, 2009/10:K335 och 2009/10:K345.

Ställningstagande

Genom fria val tillsätter medborgarna i vårt land kvinnor och män som de tror och hoppas ska kunna representera deras åsikter och intressen. Detta förtroende ska brukas på det mest ansvarsfulla sätt. Det inte är möjligt att utföra sitt uppdrag som riksdagsledamot på ett tillfredsställande sätt om man samtidigt förvärvsarbetar i stor omfattning, är starkt engagerad inom föreningslivet eller innehar tunga politiska poster på kommunal nivå eller landstingsnivå. I dag saknas ett tydligt regelverk i frågan, vilket tillåter varje parti att utforma sina egna regler för riksdagsledamöternas bisysslor. En utredning bör därför tillsättas med uppdrag att lämna förslag på ett tydligt regelverk för ledamöters möjlighet att acceptera bisysslor under den period de är ledamöter av Sveriges riksdag. Med bifall till motionerna 2009/10:K204 och 2009/10:K420 bör detta ges riksdagsstyrelsen till känna.

2. Motionsinstitutet, punkt 2 (mp)

av Mikael Johansson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2009/10:K334, 2009/10:K358 och 2009/10:K373 samt avslår motionerna 2009/10:K219, 2009/10:K233, 2009/10:K243 och 2009/10:K375.

Ställningstagande

Riksdagens nuvarande regelverk möjliggör inlämnande av vanliga motioner enbart under ett par veckor i början på hösten. Under resten av året är riksdagsledamöterna begränsade till att endast lämna in följdmotioner på regeringens propositioner och skrivelser samt med anledning av händelse av större vikt. Detta skapar onödig stress under en kort tidsperiod och en kortvarig men mycket intensiv arbetsbelastning för såväl ledamöter som riksdagens tjänstemän. Att allmänna motionstiden dessutom sammanfaller i tid med riksdagspartiernas budgetarbete gör arbetsbelastningen under dessa veckor oerhört intensiv. I många andra politiska organ, till exempel i kommunerna, är det möjligt att lämna in motioner året runt. Det är svårt att se något hållbart argument för att inte denna ordning skulle kunna införas även i riksdagen. Med bifall till motionerna 2009/10:K334, 2009/10:K358 och 2009/10:K373 bör detta ges riksdagsstyrelsen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009

2009/10:K201 av Jörgen Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra en översyn av riksdagsledamöternas arvoden och tillkommande arvoden för riksdagsinterna uppdrag.

2009/10:K203 av Marianne Berg m.fl. (v):

1. Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen utreder frågan om att nivån på arvodet bör knytas till 100 % av ett prisbasbelopp.
2. Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen utreder frågan om att avskaffa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet.

2009/10:K204 av Marianne Berg m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med uppdrag att utreda förslag till ett tydligt regelverk för riksdagsledamöters bisysslor.

2009/10:K215 av Ulf Grape (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att permanent uppföra en EU-flagga i riksdagens plenisal.

2009/10:K216 av Sofia Arkelsten (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om distansvotering.

2009/10:K217 av Sofia Arkelsten (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om riksdagsledamöternas boendevillkor.

2009/10:K218 av Sofia Arkelsten (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om fotoförbud i riksdagens plenisal.

2009/10:K219 av Carl B Hamilton (fp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om en reformering av motionsinstitutet.

2009/10:K233 av Annie Johansson och Per Åsling (båda c):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över motionsinstrumentet för att öka effektiviteten i riksdagen.

2009/10:K234 av Anne-Marie Pålsson (m):

1. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att motionstiden för regeringens propositioner förlängs till åtminstone en månad.
2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten att väcka enskilda motioner i samband med avlämnandet av budgetpropositionen.
3. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ledamotsnära stödet ska omvandlas till en ledamotspeng och betalas direkt till den enskilda riksdagsledamoten.

2009/10:K243 av Göran Lindblad m.fl. (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om beredningskraven på motioner i utskotten.

2009/10:K257 av Thomas Strand (s):

2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av punktskrift på visitkort som används av ledamöter och tjänstemän i riksdagen.

2009/10:K258 av Bengt-Anders Johansson (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att även registrering av riksdagsledamöternas skulder bör bli obligatorisk.

2009/10:K267 av Lennart Pettersson och Johan Linander (båda c):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om suppleanters tjänstgöring i riksdagens utskott.

2009/10:K285 av Anne-Marie Pålsson (m):

1. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka riksdagens makt och politiska inflytande genom att införa en ordning som innebär att en tydlig redovisning av det ekonomiska stöd som riksdagen årligen ger till partiernas riksdagsgrupper ska ske och att denna också ska ske till de enskilda riksdagsgrupperna.

2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka riksdagens makt och politiska inflytande genom att göra samtliga riksdagsgrupper till juridiska personer med egna organisationsnummer.
3. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka riksdagens makt och politiska inflytande genom att regler för riksdagsgruppernas organisatoriska struktur införs.

2009/10:K287 av Christer Nylander och Allan Widman (båda fp):

Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen återkommer med förslag till hur inkomstgarantin för riksdagsledamöter kan begränsas till maximalt ett år.

2009/10:K291 av Betty Malmberg (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att den allmänpolitiska debatten inte kan slopas innan en alternativ debattform har införts.

2009/10:K294 av Leif Jakobsson (s):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta undersöka möjligheterna att inrätta ett program där riksdagens ledamöter ges möjlighet att besöka de svenska missiönerna.

2009/10:K301 av Eva Flyborg (fp):

Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen lägger fram förslag till en reformerad motionstid i enlighet med vad som anförs i motionen.

2009/10:K302 av Eva Flyborg (fp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa teckentolk vid riksdagens frågestunder.

2009/10:K324 av Sten Bergheden (m):

2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över riksdagsledamöternas villkor och ersättningar så att de blir mer marknadsanpassade.

2009/10:K327 av Amineh Kakabaveh (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att riksdagsstyrelsen ska fatta beslut om att resa en bronsstaty, eller ett annat minnesmonument, i riksdagen till minne av Fadime Sahindal samt om att i dess anslutning citera delar av hennes tal på svenska, engelska och kurdiska.

2009/10:K334 av Per Bolund m.fl. (mp):

Riksdagen beslutar om inrättande av kontinuerlig motionstid i riksdagsarbetet.

2009/10:K335 av Jan Lindholm (mp):

Riksdagen beslutar uppdra åt riksdagsstyrelsen att ta initiativ till att i samverkan med övriga nordiska parlament utreda möjligheterna till praktik för ledamöter i andra nordiska parlament.

2009/10:K339 av Anne Marie Brodén (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa ett rum för stillhet.

2009/10:K345 av Olof Lavesson m.fl. (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över regler och föreskrifter för riksdagsledamöternas tjänsteresor.

2009/10:K347 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ges möjligheter till tjänstledighet för den ledamot som tillfälligt vill återgå till sitt yrke.

2009/10:K349 av Inger René (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att riksdagsförvaltningen bör redovisa arbetsgivaravgiften på lönebeskedet till sina anställda och förtroendevalda.

2009/10:K351 av Anne Marie Brodén (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en vegetarisk dag i veckan för att värna vår hälsa och miljö.

2009/10:K358 av Monica Green (s):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om allmänna motionstiden.

2009/10:K365 av Anita Brodén och Lars Tysklind (båda fp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att installera solceller på riksdagens tak.

2009/10:K370 av Lars Gustafsson (kd):

Riksdagen beslutar att uppdra åt riksdagsstyrelsen att genomföra en satsning för att minska vattenförbrukningen i riksdagens verksamheter.

2009/10:K373 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över riksdagsledamöters möjlighet att väcka motioner under hela riksmötesåret.

2009/10:K374 av Anti Avsan (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om ett kvalitetssäkringssystem för enskilda motioner.

2009/10:K375 av Jan Ericson (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över hanteringen av motioner.

2009/10:K376 av Per Bolund m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om ändring av inkomstgarantin så att den faller ut endast under det första året efter riksdagsuppdragets upphörande.

2009/10:K382 av Patrik Forslund (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att en EU-flagga ska pryda riksdagens kammare.

2009/10:K401 av Lisbeth Grönfeldt Bergman (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra motionsinstitutet mer verkningsfullt.

2009/10:K419 av Betty Malmberg (m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att riksdagsledamöterna i kammaren ska placeras efter partitillhörighet.

2009/10:K420 av Ulf Holm (mp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda ett förslag till lagstiftning om i vilken mån en riksdagsledamot ska kunna ha ytterligare annat arbete eller uppdrag utöver sitt ordinarie riksdagsarbete.

2009/10:MJ277 av Gunvor G Ericson m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över regelverket för hur livsmedelsfrågor bättre kan hanteras utifrån folkhälso- och konsumentperspektiv och inte enbart ses som jordbruksfrågor.

2009/10:MJ468 av Lars Ohly m.fl. (v):

38. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om inrättandet av ett klimatutskott och ett naturresursutskott i riksdagen.